

אחרי הפיצוץ בא השיפוץ

לפני 56 שנה פוצצה מחתרת הלח"י את מפקדת הוועד הערבי ביפו ■ הפיצוץ החריב גם את בניין הסראיה, מבנה ניאורקלאסי יפהפה שעל מדרגותיו נחתם הסכם הכניעה של הטורקים לבריטים ■ כעת, במסגרת "שיקום הרקמה האורבנית של המאה ה-19 ביפו", משוחזר גם הבניין

עצים, כפי שהיה בתחילת המאה.

כיכר השעון הוקמה על ידי הטורקים בשלהי המאה ה-19, כסנונית ראשוני נה במבצע של העברת כל מבני הציבור והשלטון מחוץ לחומות העיר הפיכתה של יפו לעיר מודרנית.

שיפוץ הסראיה (ארמון בטורקית) הוא צעד נוסף בשחזור המבנים ההיסטוריים באזור כיכר השעון, שהחל עם שיפוץ המגרל. "השיפוץ נעשה במסגרת שיקום הרקמה האורבנית של המאה ה-19 ביפו", מסביר אדריכל השימור של הפרויקט, אייל זיו. "בנוסף אנחנו משקמים את שתי הדרכים שיצאו מהכיכר, הדרכים לירושלים ולשכם. הדרך לירושל לים היא רחוב בית-אל של היום, והדרך לשכם היא רחוב רזיאל. הכיכר היתה למעשה צומת דרכים לעליות הקודש והחול, שהגיעו לנמל ויצאו מהכיכר עם דיליונסים (מרכרות סוסים; ת.פ.). הדתיים נסעו לירושל לים והחלוצים למושבות השונות. בן-גוריון, למשל, כשהגיע לראשונה לפלשתינה דרך נמל יפו, יצא דרך רחוב רזיאל של היום בדרכו למלא-בס, פתחתקווה של היום".

– למה ישמש המבנה המשופץ?

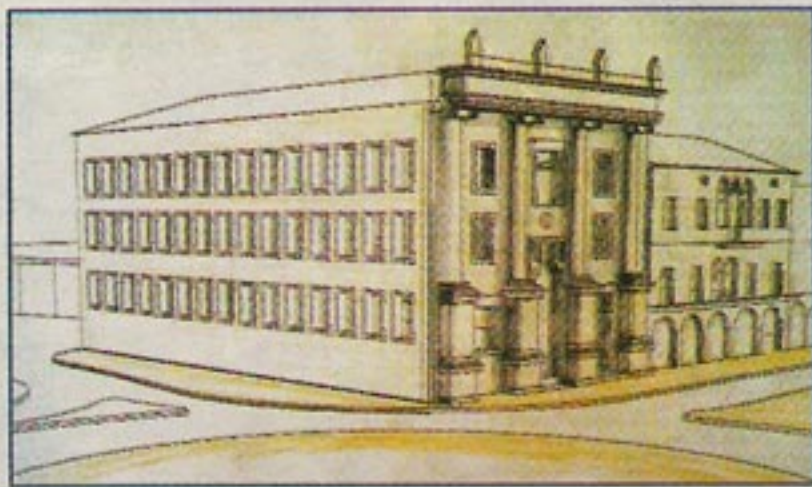
"כנראה למבנה ציבור כמו תיאטרון, גלריה, מתנ"ס או מרכז מבקרים".

לאחר השיפוץ ישמש כמבנה ציבורי. בניין הסראיה בסוף המאה ה-19

לפני 56 שנה נשמע פיצוץ עז בכיכר השעון ביפו. הבניין ששימש כמפקדת הוועד הערבי קרס כולו, למעט חלק מהחזית המערבית. אבל, אנשי מחתרת הלח"י, שהחליטו ללמד את הערבים לקח, החריבו בדרך גם מבנה היסטורי יפהפה – בניין הסראיה, שנבנה בשנת 1897 בסגנון ניאורקלאסי בעזרתו של אדריכל יהודי בשם ברוך שמייסטפייפר. בשנת 1917 נחתם על מדרגות הבניין, ששימש עד אז כבית השלטון הטורקי, הסכם הכניעה של הטורקים לבריטים. מאז הפיצוץ ב-1947 עמד הבניין כשהוא חרב ומתפורר.

בימים אלה מושלם שיקום ושיחזור בניין הסראיה באמצעות החברה הממ' שלתית לתיירות, בשיתוף עם עיריית תל-אביב והמשלמה ליפו. שחזור אלמנטים קישוטיים כמו אבני כותרת נעשה הרחק מיפו, במפעל "מילשטיין" ין תעשיות G.R.C באשרוד. מומחי החברה קיבלו תרשימים וצילומים היסטוריים של הבניין, ייצרו תבניות ויצקו לתוכן תערובת מיוחדת של בטון וסיניזוכיית. טכנולוגיה זו מאפשרת יצירת אלמנטים דקים, עדינים וחד קים שמתאימים לעיטורים אמנותיים מורכבים. בתוך חצר הבניין ניטעו

מומחי השחזור עובדים בעזרת תרשימים וצילומים היסטוריים

גופים בתנועה - כלי-הקשה ומחול בקאחרית הקיבוצית

במהלך חודש מרס תעלה התזמורת הקאמרית הקיבוצית ברחבי הארץ מופע חדש בשם "גופים בתנועה", שאליו תצטרף לראשונה להקת המחול הקיבוצית.

בתוכנית המוזיקלית של הערב, שתכלול יצירות של ברבר, תיאודור לואיס ואיגור סטראווינסקי, תשולב גם יצירה חדשה, "קונצ'רטו לפרקרו ותזמורת", שכתב המנהל המוזיקלי של התזמורת ומנצחה הראשי, ירון גוטפריד. ביצירה הקצבית משתתפים גם צמד פרקרו, המוזיקאים תומר יריב ועדי מורג. על הכוריאוגרפיה אחראי רמי באר, המנהל האמנותי של להקת המחול הקיבוצית, שיצר עבור המופע את העבודות "עיטורים למחולות קונצרטנטיים 2004" ו"כנפי חלום" – סולו לרקדנית עליפי הארג'ו לכלי-קשת של ברבר.

"גופים בתנועה", עד 25 במרס ברחבי הארץ.

סמדר הירש

ביקורת תיאטרון

האנרגיה שלהם

"קברט", בתיאטרון הספרייה ברמת-גן "קברט" הוא מחזמר מצויין, שמשוכצים בו פזמונים מעולים. אך גם הסיפור שלו (בניגוד למחזות זמר רבים) הוא טוב וגם נוגע. זה חומר שנותן הזדמנות מצוינת לשחקנים שיוצרים לשחק וגם לשיר. והתבונה הצעירה של תיאטרון הספרייה יודעת לשיר וגם להתנועע.

אחרי פתיחה מבריקה אתה מביין שלפניך הדבר האמרי תי. זו הפקה מלוטשת (הבמאי ארתור קוגן), שהתרגום המשובח של אהוד מנור מעיד שעדיין לא נס ליחו. הכוריאוגרפיה של עוז מורג אמנם אינה מייזרעמה מקורית, אבל היא בהחלט נאמנה לדרך המקובלת ב'אנר. אבל מה שבאמת חשוב הוא שהחבורה הצעירה נענית לה כהלכה. גם התפאורה של במבי פרידמן מצליחה להיות מרשימה, על אף אמצעיה הצנועים. אבל העיקר כאן הוא שפע הכשרונות הצעירים. הם מתנועעים היטב וגם משפריצים מיניות כמו שצריך, אבל יש להם גם כמה הישגים אישיים בולטים: צביקי לוי, המנחה, דודי פרידמן, בתפקיד קליפורד ברדאשו וכמוכן איילת רובינסון המקסימה בתפקיד סאלי בולס. לצדם גם שלושה ותיקים, שמביאים לבמה ניחוח של מסורת תיאטרון טובה ומקצועית: רליה פרידלנדר, שגם מיטיבה להעביר רגש במינון נכון, ברייני פירסנברג המצוינת ולופו ברקוביץ' הנפלא.

אבל זו בעיקר תעודת-יבגרות מקצועית לבוגרים הנפלאים של "בית צבי", שההצגה היא הישג מרשים של האנרגיה שלהם.

אליקים ירון

ביקורת סרט / האיר שניצר